

KONFERENCA NA VISOKI RAVNI »POLITIKE ZA ENAKOST PRI STARANJU: VSEŽIVLJENJSKI PRISTOP«

VSEBINSKA ZASNOVA

Konferenca na visoki ravni, ki bo 25. in 26. januarja 2018 potekala na Brdu pri Kranju, bo temeljila na delu OECD, ki stremi k oblikovanju politik za preprečevanje neenakosti pri staranju. To vključuje analize, kako se neenakosti v izobraževanju, zdravju, zaposlovanju in dohodku tekom življenja kopičijo, in predlaga politike za spopadanje s tem izzivom. Analize kažejo, da so zgodnji ukrepi v kritičnih fazah posameznikovega življenjskega cikla ključnega pomena. V javnih izdatkih bi bilo mogoče doseči znatne prihranke, če bi neenakosti v dohodku, premoženju, izobraževanju in zdravju prepoznali bolj zgodaj in jih začeli naslavljanje že v mlajših letih. To seveda zahteva usklajene politike med sektorji, s katerimi bi preprečili ali vsaj ublažili neenakosti pri staranju.

Na konferenci na visoki ravni se bodo zbrali ministri za zaposlovanje, zdravje in izobraževanje iz članic OECD in strokovnjaki ter predstavniki nevladnih organizacij, ki bodo razpravljali o predlogih politik OECD za preprečevanje neenakosti pri staranju in možnosti za njihovo izvajanje glede na okoliščine v posameznih državah.

Po uvodnih nagovorih se bodo udeleženci na štirih panelih posvetili naslednjim temam, ki jih bodo v posameznih razpravah obravnavali panelisti s področja izobraževanja, zdravja, zaposlovanja in socialnih politik:

1. PANEL: POMEN KAKOVOSTNEGA IZOBRAŽEVANJA OD ZGODNJEGA OTROŠTVA SKOZI CELOTNO ŽIVLJENJSKO DOBO

Prvi panel se bo osredotočil na strategije, kako mlade (med procesom formalnega izobraževanja) čim bolje pripraviti na delovna mesta prihodnosti in kako jih opremiti z ustreznimi veščinami, ki jim bodo pomagale, da se bodo bolje znašli na hitro spreminjajočih se trgih dela. Kakovostno izobraževanje in zdravstveno varstvo v zgodnjem otroštvu lahko postavita temelje za zmanjševanje neenakosti v doseženi stopnji izobrazbe in za uspešnost v prihodnjem življenju, kar še zlasti velja za otroke iz prikrajšanih okolij. Okoliščine v otroštvu vplivajo na izobraževanje, zdravje ter prihodnje izkušnje na trgu dela in poslovno pot. Dodatni cilj tega panela je ugotoviti, kako delavcem zagotoviti čim boljše priložnosti za trajno ohranjanje svojih veščin, pridobivanje novih in/ali prekvalifikacijo tekom celotnega delovnega življenja, kar zahteva tudi boljše predvidevanje potreb na trgih dela.

2. PANEL: ZAGOTAVLJANJE ENAKEGA DOSTOPA DO ZDRAVSTVENE PREVENTIVE IN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Na drugem panelu bodo panelisti razpravljali o najboljših strategijah za zagotavljanje enakopravnega dostopa vseh ljudi do zdravstvenega varstva. Med državami članicami OECD še vedno obstajajo razlike v dostopnosti do zdravstvenih storitev in mnogi ljudje še vedno ne morejo zadovoljevati svojih potreb do storitev zdravstvenega varstva, najpogosteje tisti z nižjimi dohodki. Cilj razprave je ugotoviti, kako čim bolje zagotoviti stroškovno učinkovito preventivo, primarno

zdravstveno varstvo ter presejalne programe za zgodnje odkrivanja raka in drugih bolezni za vse bolnike, neodvisno od njihovih dohodkov. Zdravo staranje je treba spodbujati z razvijanjem medresorskih strategij za aktivno staranje, odpravljanjem ovir in boljšim usklajevanjem različnih ravni zdravstvenega varstva, vključno z ukrepi za zdrava delovna mesta in izboljšano zdravstveno pismenost, tudi v šolah.

3. PANEL: PREKINITEV KARIERNE POTI IN NJEN VPLIV NA ŽIVLJENJSKI DOHODEK, TUDI Z VIDIKA ENAKOSTI SPOLOV

Tretji panel bo posvečen prikrajšanosti na trgu dela in neenakostim med delovno aktivnim prebivalstvom. Negotova poslovna pot lahko poruši celotno ravnovesje zdravega življenja in nazadnje ogrozi varnost dohodkov po upokojitvi. Udeleženci bodo razpravljali o glavnih politikah za preprečevanje in omejevanje posledic prekinjanja poslovne poti. Prehod iz izobraževanja na trg dela je prelomna točka v življenjskem ciklu vsakega posameznika. Mladi svoje delovno življenje pogosto začenejo z netipičnimi zaposlitvami in politike bi morale pomagati zagotoviti, da bi takšne kratkotrajne zaposlitve postale odskočna deska za trajnejše službe. Poleg tega v državah članicah OECD vsako leto veliko delavcev izgubi službo, ker se zaradi gospodarskih sprememb ukinjajo delovna mesta, kar povzroča veliko tveganje dolgotrajne brezposelnosti ali odpuščene delavce prisili k iskanju služb, ki ne ustrezajo njihovim kvalifikacijam in so slabše plačane. Izguba zaposlitve ima tudi resne negativne posledice za zdravje, vključno z večjo umrljivostjo. Politike, ki bi odpuščenim delavcem olajšale ponovno zaposlitev na ustreznih delovnih mestih, bi torej lahko pomagale blažiti neenakosti. To bo v prihodnje še pomembnejše, ker bodo zaradi avtomatizacije določeni profili delavcev ostajali brez služb. Opisane teme bodo obravnavane tudi z vidika uravnotežene zastopanosti spolov, zlasti manjše zastopanosti žensk, ki je posledica skrbi za otroke in za starejše, ter zagotavljanja ravnovesja med družinskim in delovnim življenjem. Poleg tega se bo panelna razprava posvetila učinkovitejšemu prehajanju iz izobraževanja na trg dela in preprečevanju dolgotrajne brezposelnosti.

4. PANEL: ZAGOTAVLJANJE UDELEŽBE STAREJŠIH NA TRGU DELA

Četrty panel se bo osredotočil na najuspešnejše načine za ohranjanje in zaposlovanje starejših, še zlasti najranljivejših med njimi, ki obsegajo vse od ukrepov za boljše usposabljanje in razvoj veščin ter izboljšanje mobilnosti delovne sile tako v smislu zaposlovanja starejših iskalcev zaposlitve kot premeščanja starejših delavcev na druga delovna mesta, do boja proti diskriminaciji starejših delavcev in uvajanja prožnejših možnosti upokojevanja, ki jih že razvija vse več držav. Panelisti bodo razpravljali tudi o tem, kako starejše delavce spodbuditi, da bi odložili upokojevanje, kako bolje uskladiti stroške zaposlovanja starejših in njihovo storilnost ter kako uravnotežiti željo po varovanju delovnih mest za starejše delavce s potrebo po izboljšanju mobilnosti delovne sile. Izboljšanje zaposljivosti starejših delavcev in povečevanje nabora zaposlitvenih možnosti zanje sta ključni področji za politične ukrepe.

Med zaključno razpravo bodo udeleženci strnili spoznanja in sklepe za pripravo medsektorskih svežnjev ukrepov ter pripravili naslednje korake za mednarodni in nacionalni dialog o politikah in strategijah za preprečevanje neenakosti pri staranju.